

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci žalobce J. Č., bytem K. 193, P, doruč. adresa J. 32, J. u Š., proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2016, č. j. X, ve věci starobního důchodu,

t a k t o :

I. Žaloba **s e z a m í t á**.

II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou žalobou se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 29. 6. 2016, č. j. X, kterým byly zamítnuty námitky a potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 31. 5. 2016, č. j. X. Posledně jmenovaným rozhodnutím žalovaná přeměnila žalobci od 11. 6. 2016 invalidní

důchod pro invaliditu druhého stupně na starobní důchod podle § 61a zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále „zdp“).

[2] **V žalobě** žalobce namítal, že mu není jasné, jak mu byl vypočítán částečný invalidní důchod. V rozhodnutí ze dne 29. 6. 2016 je uvedeno, že žalobci nebyl proveden výpočet. Žalobce se domnívá, že pobíral špatně vypočtený invalidní důchod. Dále žalobce namítal, že posudkoví lékaři provedli chybná posouzení a měl právo na plný invalidní důchod (třetího stupně). Žalobce poukázal na to, že ve věci jeho invalidního důchodu byl veden spor ve správním soudnictví ve věci sp. zn. 60 Ad 1/2015 a teprve po roce a půl byl vydán rozsudek. Žalobce přitom poukázal na autisty, kteří jsou vcelku zdraví a mají plné invalidní důchody a ještě pobírají příspěvky a mají průkazy ZTP. Žalobce má po operaci ploténky a neustálé zdravotní problémy a nemůže vykonávat soustavnu práci. Žalobce měl již několik sporů u Krajského soudu v Ostravě nebo u pobočky v Olomouci a vždy žalovaná neměla v pořádku dokumenty k jeho důchodu, jak jí vytýkaly soudy. Ani nyní žalobce neví, podle čeho mu žalovaná vypočetla částečný invalidní důchod. Žalobce si podal dne 13. 7. 2016 žádost o starobní důchod a do dnešního dne, tj. 30. 8. 2016, nebyla vyřízena. Žalobce poukázal na dopis ze dne 27. 7. 2016 s magnetickou rezonancí a přiložil rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ve věci jeho invalidního důchodu ze dne 10. 11. 1998.

[3] Žalovaná ve **vyjádření k žalobě** poukázala na napadené rozhodnutí, ve kterém poukázala na § 61a zdp, podle něhož provedla pouze formální přeměnu dosavadního důchodu invalidního na starobní. Žalobce byl informován, že pokud se domáhá posouzení nároku na starobní důchod, výpočtu starobního důchodu a vyhotovení osobního listu důchodového pojištění, je nutné podat okresní správě sociálního zabezpečení žádost o starobní důchod. Z dávkového spisu žalobce je zřejmé, že žalobce opakovaně žádal o plný invalidní důchod (od 1. 1. 2010 invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně) od ledna 1993. Jeho žádostem nebylo vyhověno, neboť jeho zdravotní stav nebyl nikdy posudkově vyhodnocen jako plná invalidita, a to ani během několika přezkumných soudních řízení. Rozhodnutím žalované ze dne 29. 5. 1997 byl žalobci přiznán částečný invalidní důchod od 1. 1. 1996. Toto rozhodnutí však bylo výše uvedeným rozsudkem vrchního soudu zrušeno a žalované uloženo znovu ve věci rozhodnout, neboť, ačkoliv žalobce podal žádost o plný invalidní důchod, žalovaná nesprávně rozhodla pouze o přiznání částečného invalidního důchodu a ne již o nároku na plný invalidní důchod. Žalované tedy nebylo soudem uloženo přiznat plný invalidní důchod, ale rozhodnout o nároku na plný invalidní důchod na podkladě podané žádosti. Realizace tohoto rozsudku byla provedena dne 11. 1. 1999, kdy žalovaná rozhodnutím č. I zamítla žádost o plný invalidní důchod a rozhodnutím č. II z téhož dne přiznala částečný invalidní důchod. Jelikož zdravotní stav žalobce neodpovídal plné invaliditě, ale jen částečné, jak rozhodl posudkový lékař Okresní správy sociálního zabezpečení Šumperk dne 7. 11. 1996, nemohla žalovaná žalobci přiznat plný invalidní důchod, ale musela žádost zamítnout. Podmínky pro přiznání plného invalidního důchodu tedy žalobce nesplňoval a žalovaná oprávněnou žádost o plný invalidní důchod v rámci realizace rozsudku soudu zamítla. Žalovaná zásadně nesouhlasila s tvrzením žalobce, že by

jej poškodila, co se týče nároku na plný invalidní důchod. Jeho požadavku nebylo vyhověno soudem ani po podání správních žalob.

[4] Žalobce pobíral částečný invalidní důchod od 1. 1. 1996, jenž byl od 1. 1. 2010 přetransformován na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně a ke dni 11. 6. 2016, kdy dosáhl žalobce 65 let, činil 5.884 Kč měsíčně. Žalovaná odkázala na § 61a zdp o zániku invalidního důchodu dnem, kdy jeho poživatel dosáhl věku 65 let a o tom, že starobní důchod náleží ve výši, v jaké náležel dosavadní invalidní důchod.

[5] Žalovaná toto ustanovení respektovala a přeměnu provedla s ponecháním stejné vyplácené částky, a to ke dni 11. 6. 2016, kdy žalobce dosáhl věku 65 let. Přitom nebyl proveden výpočet starobního důchodu a vyhotoven osobní list důchodového pojištění či podána žádost. Žalovaná tedy žalobci nepřiznala starobní důchod, provedla pouze přeměnu na starobní důchod při dosažení věku 65 let. Jde pouze o formální přeměnu. Přejmenování důchodu nevylučuje nárok na starobní důchod podle § 29 zdp. O nároku na řádný starobní důchod, kdy bude vyhotoven podkladový osobní list důchodového pojištění s údaji o získané době pojištění, vyměřovacích základech a vyloučených dobách, lze však rozhodnout až po uplatnění žádosti na okresní správě sociálního zabezpečení. Tuto žádost o řádný starobní důchod žalobce dne 13. 7. 2016 na okresní správě sociálního zabezpečení uplatnil, což uvedl v žalobě. O této žádosti žalovaná rozhodla dne 15. 9. 2016 jejím zamítnutím, neboť, ačkoliv žalobce dne 11. 2. 2014 dosáhl důchodového věku, nezískal potřebnou dobu pojištění pro vznik nároku na tento důchod (získal pouze 26 roků, ačkoliv zdp vyžaduje 30 let doby pojištění). Doručení není prozatím vykázano a námitky proti tomuto zamítavému rozhodnutí nebyly žalované doručeny. Z uvedeného je zřejmé, že žalovaná žalobce nijak nepoškodila, nerozhodla nezákonně a protiprávně, a proto navrhla zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

[6] Žalobce v replice doplnil, že v posudcích okresní správy sociálního zabezpečení a žalované nejsou uvedeny pravdivé údaje. V soudních sporech soud vždy vytýkal žalované, že nemá v pořádku veškeré dokumenty. Žalovaná nepopsala správně zdravotní stav žalobce. Ten měl dvě operace obou uší ve dvou letech a ve čtyřech letech, potom se léčil dlouhá léta, a proto měl už jako malé dítě přiznaný plný invalidní důchod. Žalobci šestkrát operovali pohlavní orgány, provedli operaci páteře, měl vředy na dvanácterníku, které praskly, a několikrát byl na přeléčení páteře v nemocnici. Přitom žalovaná vycházela vždy jen z posudku Okresní správy sociálního zabezpečení v Šumperku. Žalobce má odpracováno 26 let a od 1. 1. 1996 je částečně invalidní, tzn. 20 let a 11 měsíců, celkem je to 47 let, proto by měl mít nárok na starobní důchod. Žalobce namítl, že se žalovaná vůbec nevyjádřila k výpočtu částečného invalidního důchodu. Vrchní soud v citovaném rozsudku jasně řekl, že mu má být přiznán plný invalidní důchod. Žalobce měl nárok na starobní důchod, když dovršil 62 let a 8 měsíců a přitom mu byl starobní důchod přiznán až po roce a půl.

[7] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“)].

[8] Krajský soud rozhodoval o věci samé bez jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem souhlasili (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).

[9] Ze **správního spisu** ve vztahu k souzené věci soud zjistil, že žalovaná rozhodnutím ze dne 31. 5. 2016 rozhodla podle § 61a zdp, že od 11. 6. 2016 namísto invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně náleží žalobci starobní důchod, který činí 5.884 Kč měsíčně. Žalovaná odůvodnila toto rozhodnutí tak, že s odkazem na § 61a zdp dnem, kterým žalobce dosáhl 65 let věku, zaniká nárok na invalidní důchod a současně tímto dnem žalobci vzniká nárok na starobní důchod ve výši, ve které dosud náležel invalidní důchod. Žalobce dosáhl věku 65 let dne 11. 6. 2016.

[10] Žalobce **v námitkách** uvedl, že nesouhlasí s citovaným rozhodnutím, protože mu nebyl zaslán osobní list důchodového pojištění, rozhodnutí neodpovídá jeho odpracovaným rokům a Okresní správa sociálního zabezpečení v Šumperku mu nic nevysvětlila a také nesouhlasil s výpočtem starobního důchodu; podotkl, že měl nárok na plný invalidní důchod od samého začátku, a že byl poškozen chybujícími posudkovými lékaři.

[11] Žalovaná **v napadeném rozhodnutí** opětovně odkázala na § 61a zdp, zopakovala odůvodnění z rozhodnutí ze dne 31. 5. 2016 a dodala, že rozhodnutím byla provedena pouze tato změna a žádný výpočet důchodu nebyl proveden. Jde pouze o formální změnu a není zkoumán nárok na invalidní či starobní důchod a výše pobíraného důchodu se nijak nemění. Podle § 61 odst. 3 zdp může žalobce, i když pobírá již starobní důchod, požádat příslušnou okresní správu sociálního zabezpečení o starobní důchod. Teprve na základě takové žádosti by byl zkoumán jeho nárok na starobní důchod, vyhotoven osobní list důchodového pojištění a případně proveden běžný výpočet starobního důchodu. V námitkami napadeném rozhodnutí nebyla zkoumána délka důchodového pojištění, ani nebyl přezkoumáván zdravotní stav žalobce.

[12] Ve správním spise je založena žádost žalobce o starobní důchod a rozhodnutí žalované ze dne 15. 9. 2016, kterým byla tato žádost zamítnuta. Důchodový věk žalobce činil 62 let a 8 měsíců a ke dni 11. 2. 2014, od kterého žádal žalobce o přiznání starobního důchodu, měl pouze 26 roků a 72 dnů pojištění a nesplňuje tedy podmínku získání 30 let pojištění. Věk potřebný pro nárok na starobní důchod podle § 29 odst. 2 zdp činí u žalobce 67 let a 8 měsíců a tohoto věku žalobce zatím nedosáhl.

[13] Součástí spisu nejsou námitky proti tomuto rozhodnutí.

[14] Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

[15] Podle § 61a zdp, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, *nárok na invalidní důchod zaniká dnem, kterým jeho poživatel dosáhl věku 65 let nebo důchodového věku, je-li důchodový věk vyšší než 65 let; tímto dnem vzniká tomuto poživateli nárok na starobní důchod.*

[16] O skutkovém stavu není sporu, žalobce pobíral invalidní důchod ode dne 1. 1. 1996. Dne 11. 6. 2016 dosáhl žalobce věku 65 let. Tím byly splněny podmínky § 61a zdp a žalovaná byla povinna vydat deklaratorní rozhodnutí na základě zániku nároku na invalidní důchodu o jeho přeměně na důchod starobní.

[17] V daném případě se výpočet starobního důchodu neprovádí, neboť podle § 61a odst. 2 zdp „*starobní důchod, na který vznikl nárok podle odstavce 1, náleží ve výši, v jaké náležel dosavadní invalidní důchod*“. Výpočet starobního důchodu podle tohoto ustanovení nebyla žalovaná oprávněna vůbec provádět. Jiný postup, než pouhou přeměnu invalidního důchodu na starobní důchod a ponechání stejné výše, jí zákon podle citovaných ustanovení neumožňoval.

[18] Protože soud přezkoumává pouze napadená rozhodnutí, nemůže přezkoumávat výpočet invalidního důchodu, který žalobce již pobíral. Brání tomu § 75 odst. 2 s. ř. s., podle kterého *soud přezkoumá v mezích žalobních bodů napadené výroky rozhodnutí. Byl-li závazným podkladem přezkoumávaného rozhodnutí jiný úkon správního orgánu, přezkoumá soud k žalobní námitce také jeho zákonnost, není-li jím sám vázán a neumožňuje-li tento zákon žalobci napadnout takový úkon samostatnou žalobou ve správním soudnictví.* V daném případě není rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu závazným podkladem a žalobce mohl v minulosti toto rozhodnutí napadnout samostatnou žalobou.

[19] Ukončené spory o přezkoumání rozhodnutí vydaných v minulosti nemají s přezkoumávaným rozhodnutím a řízením žádnou souvislost.

[20] Námitky žalobce ohledně jeho zdravotního stavu při přeměně invalidního důchodu na starobní se mívají s přezkoumávaným rozhodnutím a jemu předcházejícím řízením.

[21] Mimo předmět soudního sporu je i řízení o žádosti žalobce o starobní důchod podle § 29 zdp. Podle poučení v rozhodnutí o této žádosti je uvedeno, že proti němu může podat žalobce námitky.

[22] Žalobou napadenému rozhodnutí a postupu žalované a jeho vydání předcházejícímu nelze nic vytknout. Žalovaná zjistila správně skutkový stav, o kterém ostatně nebylo sporu. Žalovaná vybrala správně právní normu, pod kterou podřadila zjištěný skutkový stav a dospěla ke správnému právnímu závěru. Rozhodnutí v testu zákonnosti obstálo.

[23] Úspěšná žalovaná a neúspěšný žalobce nemají právo na náhradu nákladů řízení podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské nám. 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaje o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Olomouc 31. srpna 2017

JUDr. Martina Radkova, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Š. H.